

FarmTest - Stenedlægningsfræsere 2006

- Afsluttet FarmTest

Stenstrenglægning er den mest effektive metode til at undgå sten i kartoflerne ved optagning. I undersøgelsen blev betydningen af stenedlægningsfræsning, pløjning, harvning og stenstrenglægning vurderet i forhold til den mængde sten, der følger med kartoflerne ved optagning og i forhold til stivelsesudbyttet.

Indhold

- ▢ [Formål og baggrund](#)
- ▢ [Maskiner](#)
- ▢ [Forsøgsplan](#)
- ▢ [Resultater og diskussion for 2006](#)
- ▢ [Konklusioner](#)

De frasorterede sten fra undersøgelsen

Formål og baggrund

Undersøgelsen sammenligner mængden af sten i kartoflerne samt stivelsesudbyttet i forhold til fire forskellige jordbearbejdningsmetoder forud for lægningen af kartoflerne. De fire jordbearbejdningsmetoder er pløjning, harvning, fræsning og stenstrenglægning.

I 2005 blev tre stenedlægningsfræsere, ingen jordbearbejdning og stenstrenglægning til 16 og 29 cm dybde vurderet i forhold til den andel af sten, jord og stivelse, der var i de optagne kartofler. Der blev i 2005 registreret [markante forskelle](#) i andelen af sten i forhold til de nævnte jordbearbejdningsmetoder.

For at vurdere, om det alene var en tilfældig variation, blev forsøget gentaget i 2006. Dog kun med én type stenedlægningsfræser og én stenstrenglægningsdybde, samt pløjet og harvet.

Maskiner

Maskinerne i årets forsøg var:

- Stenedlægningsfræser, Muratori ([se sidste års undersøgelse](#)).
- Stenstrenglægning til 25 cm dybde ([se sidste års undersøgelse](#)).
- Plov
- Harve

Mega-dan stubharve.

[▲ til top](#)

Forsøgsplan

Forsøget blev anlagt som et fuldstændigt blokforsøg med fire gentagelser. Jordtypen var en JB 4 jord med middel indhold af sten.

Forsøgets gennemførelse

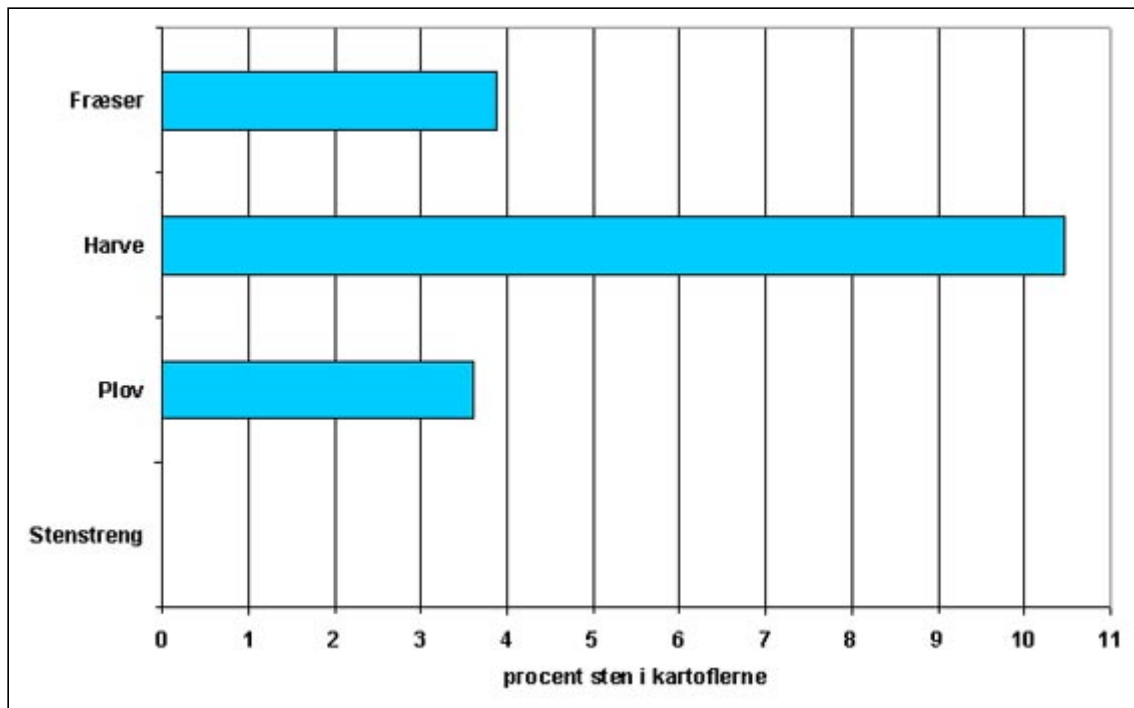
Forsøget blev anlagt den 4. maj 2006.

Stenene blev frasorteret manuelt i forbindelse med optagningen den 13. september 2006.

Resultater og diskussion for 2006

Harvning resulterede i en andel af sten på 10,5 % i kartoflerne ved optagning. Fræsning resulterede i 3,9 % sten og pløjning resulterede i 3,6 % sten. Bedst var stenstrenglægning, som var helt stenfri ved optagningen.

Forskellene mellem jordbearbejdningerne er ikke statistisk sikre, idet indholdet af sten varierede forholdsvis meget mellem de fire gentagelser.

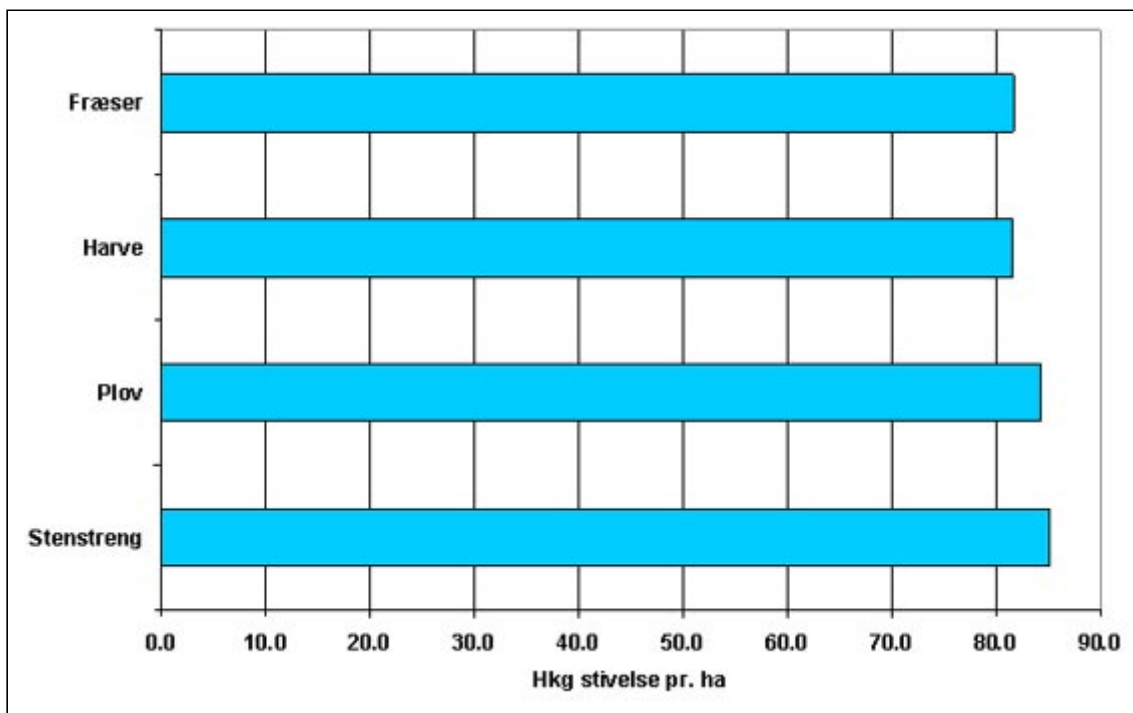
Stenindholdet i kartoflerne ved optagning (LSD=10,3)

[▲ til top](#)

Stivelsesindholdet er for de fire jordbearbejdninger målt på baggrund af to prøver fra hver af de fire gentagelser.

	Stenstrenglægger	Plov	Harve	Fræser
Stivelses %:	18,6	18,9	18,3	18,4

Stivelsesudbytte for de fire jordbearbejdninger (LSD=54,1)

Stivelsesudbytte er beregnet ud fra kartoffeludbyttet korrigeret for stivelsesindholdet.

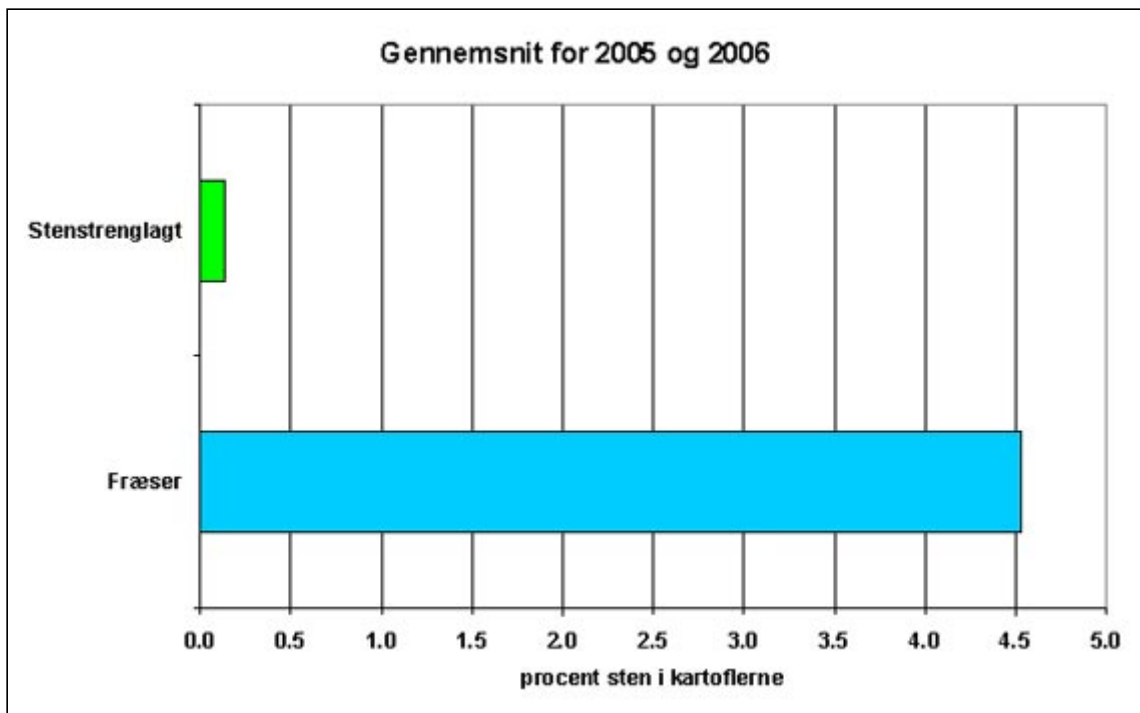
Stenedfræsning gav et udbytte på 81,7 hkg. stivelse pr. ha. Harvning gav næsten det samme; 81,6 hkg stivelse pr. ha. Pløjning gav derimod et merudbytte på 2,7 hkg. stivelse pr. ha i forhold til stenedfræsning. Bedst var stenstrenglægning, som gav et merudbytte på 3,4 hkg. stivelse pr. ha i forhold til stenedfræsning.

En forholdsvis stor variation mellem gentagelserne og en forholdsvis lille forskel mellem jordbearbejdningerne gør, at der heller ikke er en statistisk forskel mellem jordbearbejdningerne i forsøget gennemført i 2006. Tendensen er dog identisk med tendenserne i forsøget gennemført i 2005.

[▲ til top](#)

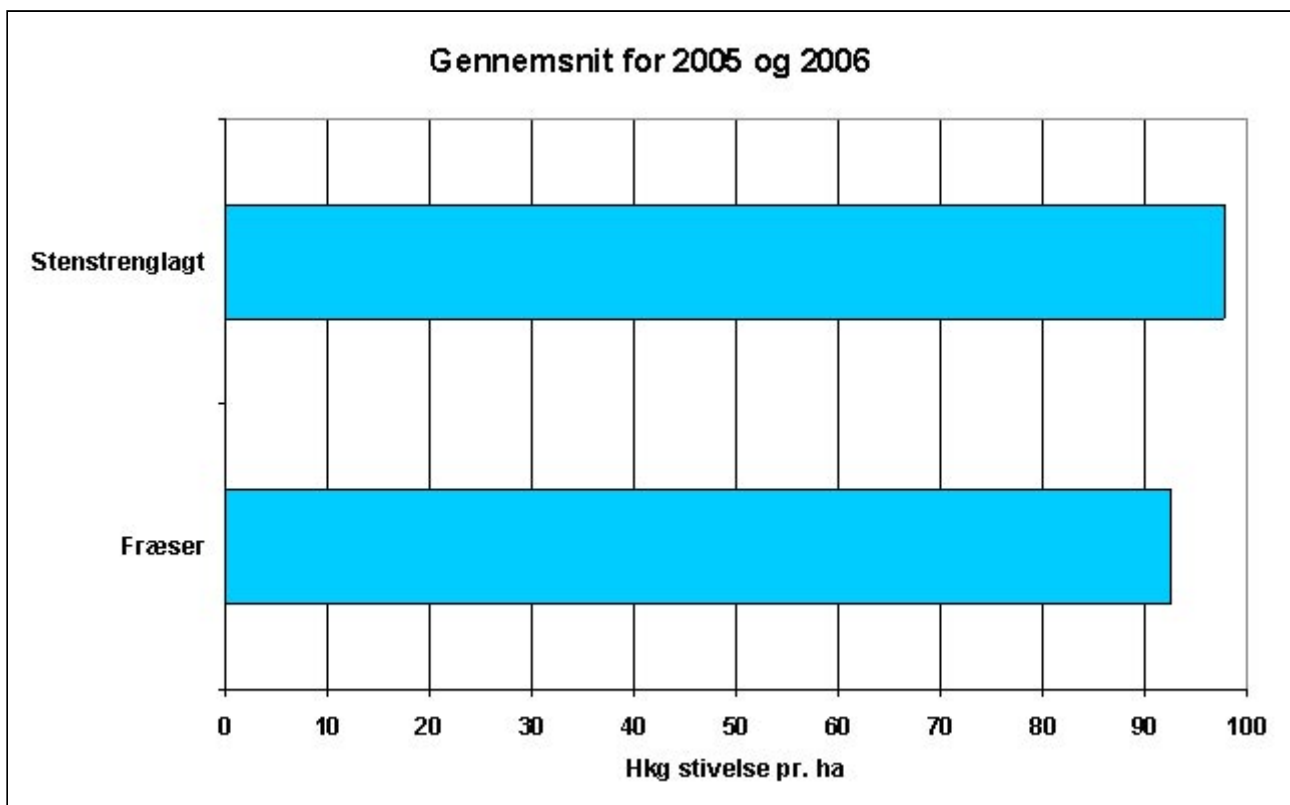
Samlede resultater og diskussion for 2005 og 2006

Stenstrenglægning og stenedfræsning med Muratori fræseren blev både afprøvet i forsøget i 2005 og i forsøget i 2006. Derfor kan eventuelle forskelle mellem netop disse to jordbearbejdningemetoder, vurderes på et mere sikkert grundlag.

Indholdet af sten i kartoflerne ved optagning er vist i forhold til jordbearbejdningsmetoden (LSD=2,0)

På baggrund af forsøget i 2005 og forsøget i 2006 resulterede stenstrenglægning i et gennemsnitligt indhold på kun 0,1 % sten i kartoflerne ved optagning. Tilsvarende resulterede stenedfræsning i et indhold på 4,5 % sten i kartoflerne. Denne forskel er endog statistisk meget sikker.

Stivelsesudbyttet er vist i forhold til jordbearbejdningsmetoden.

Stenstrenglægning resulterede i et udbytte på 97,7 hkg stivelse pr. hektar, og stenedfræsning resulterede i et udbytte på 92,5 hkg stivelse pr. ha. Dermed gav stenedfræsning, i forhold til stenedfræsning, et merudbytte på 5,2 hkg stivelse pr. ha., hvilket svarer til et merudbytte på 5,6 %. Dette merudbytte er dog ikke statistisk sikkert.

[▲ til top](#)

Konklusion

- Stenstrenglægning er den mest effektive metode til at undgå sten.

Læs også

 [Stenedlægningsfræsere](#) (Farmtest maskiner og planteavl, nr. 47)

Undersøgelsen blev gennemført i samarbejde med [AKV-Langholt](#).

[▲ til top](#)

Sidst bekræftet: 21-06-2012 Oprettet: 14-12-2006 Revideret: 14-12-2006

Forfatter

Planter & Miljø

Mads Urup Gjødesen

Landskonsulent
Michael Højholdt
Erhvervsøkonomi
mih@seges.dk

Af samme forfatter

Farm Test af rotorudjævner til græs,
helsæd og majs
03.10.16

FarmTest om etablering af vintersæd
18.03.14 [↗](#)

FarmTest af kameraer til overvågning af
maskiner
01.03.12 [↗](#)

FarmTest om etablering af vårsæd
13.01.12 [↗](#)

FarmTest om radrensning i majs og
vinterraps
18.03.11

[Vis alle](#)

Printet af: Connie Vyrtez Pedersen (lccvp)

